

ISSN 0134-2266

2000
Nr 10

JÄÄKÄ

Kuus Rännümees Mammutilaps Jänesevoja Kobras
kiusatust Onu Oöbik ja konnakarp mobiiltelefon teeb tegusid

JUHANI PÜTTSEPP KUUS KIUSATUST OKTOOBRI

Uni tuleb ükskord ikkagi. Tuleb igal õhtul ja tuleb lõpuks loodusesse. Loodus uinub oktoobris. Ilus on olla just enne uinumist, ilus on ka ilm enne talvepuhkusele jäämist. Kui külm hommikuti tuppa kipub, ongi huvitav minna õue ja vaadata, kuidas loodus suveasju kokku pakib.

LEHEPÜÜDMISEMÄNG

Sügisel kammib tuul puude juukseid. Tuulel on suur kamm ja karm juuksehari. Puud jäävad selle sugemisega kevadeni kiilaks. Kui tuul parajasti puid kammib, on hea mängida lehepüüdmisemängu. Jookske puude all ringi ja püüdke ülalt langevaid lehti pihku. Kes rohkem saab, on võidumees. Lehepüüdjad võib olla väga palju, sest langevaid lehti on niikuinii tuhat korda rohkem.

ÄMBLIKUROJUD

Kes viinakuus veel rahu ei saa ja kolletanud päikese paistel ringi roidavad, need on ämblikurojud. Ikka veavad nad tuule abil püüdlikult oma võrguniite puude ja põõsaste vahele, et sügisesed lihtsameelsed kärbsed sinna takerduksid. Vanemad peaksid saatma lapsi ämblikke manitsema, et nad läheksid ära oma koju. Ämblikuroju, mine ära oma koju, mine oma emme juurde! Talv tuleb!

PORILOIGUTANTSUD

Poriloigutantsude juurde kuuluvad lahutamatult pika varrega säärikud. Kui mõne tantsija säärikud on madala varrega, tuleb tantsudeks valida madalam loik. Poriloigutantsude tuntumad sammud on sumpamine, pritsimine, sulpskükimine ja üleshüpped. Viimaste juurde kuuluvad ka kiljumine ja röögatused. Tantsude lõpul kallatakse see, mis säärikusse sattunud, küdeva kamina või ahju ees põrandapesuümbrisse.

VIIMNE KOMPOTT

Siis, kui lootsikud jõe ääres selili keeratakse, on paras aeg keeta viimne kompott. Vaata oma nukrat aeda, kindlasti peitub veel okste varjus mõni külmavõetud ubin, peenral trotsib sügist närtsinud saialill ja aianurgas lebab tohletanud kurk. Kõik need ja muu silmatorkav aiakraam tuleb klaaspurki asetada ja kange suhkruisirupiga üle valada. Viimne kompott asetatakse elutupa perekonna reliikviade hulka.

ÄMMATOSSU LĒPITAMINE

Ämmatossud on kohe sellise olekuga, et vägisi tahaks neile peale astuda. Ämmatossu vastu oleks siiski palju kenam, kui suudaksid temast üle hüpata. Üks, kaks, kolm, kolmkümmend korda. Kui sa oled kolmkümmend korda ämmatossust üle hüpanud, on ka pealeastumiskiusatus kadunud.

ELLEN NIIT

PANGAARVE

Onu Ööbikul oli kaks krooni, Markus Trampjalal üks. Mis selle eest küll saada võiks?

"Ostame nätsu," arvas Markus.

"Ei tasu," ütles onu Ööbik. "Nätsust läheb kõht ainult tühjemaks."

"Ostame limpsu," arvas Markus Trampjalg.

"Nii palju seda raha ka ei ole," ütles onu Ööbik.

"Siis ostame kinopiletid," soovitas Markus.

"Selle eest saab ülimalt teleka-piletid," ütles onu Ööbik.

"Olgu," jäi Markus nõusse. "Ostame teleka-piletid ja paneme raha panka. Avame pangaarve."

"Minul on juba pangaarve," ütles Öösike. "Mul on lepalehearve ja kaselehearve. Ja meie telekat saab vaadata ilma piletita. Tulge meile telekat vaatama. Meie vanaema teeb meile morssi. Raha jääb teil järele ja homme võite panna selle panka ja ülehonne ostategi auto."

"Hästi," ütles onu Ööbik

"Nõus!" ütles Markus Trampjalg. "Kui me auto ostame, võtame sind ka sõitma."

"Minu suurel vennal on virtuaalne auto. Kas teie auto on päris?" uuris Öösike.

"Loomulikult päris. Kogu elu on päris," arvas Markus.

"Seda küll," ütles onu Ööbik. "Ega see ei loe, et meie auto on alles autoäris. Ta on seal äris ikka päris – teiste autode seas."

"Aga eriti päris on ta meie mõlema peas," lisas Markus Trampjalg.

MAMMUTILAPS

AINO PERVIK

ja konnakarp

Mammutiema ja mammutilaps lesisid järve kaldal. Teisel pool järve algas kõrge jääliustik. Siin pool järve aga paistis soe päike. Mammutiemal oli lõpmata mõnus olla. Mammutilapsele aga ei meeldinud päikese käes lamamine sugugi.

"Ma lähen vette!" ütles ta.

"Sa võid kalda ääres natuke jalgupidi sulistada," ütles mammutiema.

"Aga ära ennast üleni märjaks tee. Vesi on jääkülma."

Mammutilaps läks vee juurde. Vesi oli selge ja läbipaistev. Tillukesed

lained veeresid üle kruusa kaldale.

Mammutilapsele meeldisid värvilised kivikesed ja ta hakkas nendega mängima. Siis leidis ta kivikeste vahelt suure imeilusa karbi. Seestpoolt siras karp valgelt ja roosalt vastu. Väljaspoolt oli karp mustjassinine ja rohekas. Mammutilaps võttis karbi ettevaatlikult londiga üles ja jooksis emale näitama.

"Konnakarp," ütles ema uniselt.

"Mida konnad karpidega teevad?" imestas mammutilaps.

"Võib-olla konnadel ei olegi karpe," vastas mammutiema.

"Miks sa siis räägid, et konnakarp," ütles mammutilaps etteheitvalt.

"Kõik räägivad nii," ütles mammutiema. "Võib-olla elavad alguses nendes karpides mingid limuskid. Aga neil pole mingit tähtsust."

"Kas siis konnadel on?"

Kuid mammutiema ei viitsinud enam vastata.

Mammutilaps ei saanudki teada, kas konnadel on mammutite meelest tähtsust või ei ole.

MAMMUTILAPS JA KONN

AINO PERVIK

Mammutilaps leidis järve äärest konnakarbi. Mammutilaps hoidis selle alles. Ta tahtis karpi konnale tagasi anda, sest arvas, et konn on oma karbi ära kaotanud.

Möödus terve nädal, enne kui mammutilaps konna nägi. Mammutilaps oli juba mures, kuidas konn ilma karbita hakkama saab.

Konn oli roninud madalale kivile ja soojendas end päikese käes. Mammutilaps pidi mitu korda hüüdma, enne kui konn silmad aeglaselt lahti tegi.

"Ma leidsin järve äärest konnakarbi," ütles mammutilaps konnale. "See on sinu karp."

"Mis karp?" küsis konn unise häälega. "Miks mul sinu meelest peaks karp olema?"

"Sul on vaja," ütles mammutilaps ja ulatas konnakarbi konnale. "Konnakarp on ju ometi konna karp!"

"Ära tule mulle oma karpi toppima!" ütles konn pahaselt. "Mine päikese eest ära, ma tahan sooja saada."

"Küll on rumal konn," mõtles mammutilaps ärevalt. "Ei võta enam iseoma konnakarpi tagasi!"

"Küll on rumal mammutilaps," mõtles konn uniselt.

"Konnadel pole ju mingisuguseid karpe!"

Klaasist loomaaed ja kaevukivi

Vanaisa juures maal mängis Mahu Barbaraga. Barbaral oli riulil klaasist loomaaed. Seal oli klaasist elevant, värvilised kalad, kilpkonn, kelle kilp paistis läbi. Isegi prillmadu oli. Seal olid ahvipoisid, krokodill teravate klaashammastega, hülgepoeg ja jaanalind, kellel muna nagu pomm jala küljes. Ja veel oli purpurpunastest klaasist hobune.

"Minu Tuli hobu," teatas Barbara uhkelt.

Tema onu, laevakapten, oli toonud need klaasloomad kaugetest maadest. Mahul jäi neid nähes hing kinni.

"Barbaral on klaasist loomaaed, minul pole midagi," ohkas Mahu.

"Sul on ju elusad loomad," lausus vanaisa.

"Need nii argised..." leidis Mahu.

Vanaisa mõtles pisut ja ütles: "Tule kaevu juurde, ma näitan sulle midagi."

Vanaisa pühkis lameda kaevukivi puhtaks, uhas veega üle ja ütles siis:

"Vaata seda loomaaeda siin. Need on kõige vanemad loomad, keda inimsilm eales näinud."

Krobelses paelahmakas Mahu jalge all oli terve kivistunud loomaaed tallel. Need olid kummalised olendid – teokarpide, vähkide, mardikate, usside ja teab mis kujuga veel. Lisaks leidus seal sõnajalgu ja muid taimi. Või olid ka need kunagi loomad – mine võta kinni? Imelik, et Mahu ei olnud neid varem märganud, kuigi kivististest lausa üle kõndis.

"Aitäh, vanaisa! Nüüd on Barbaral klaasist, minul aga kivist loomaaed. Sobibki rohkem poistele," arvas Mahu.

"Sinu loomaaeda uurivad teadlased," rääkis vanaisa. "Neid kutsutakse paleontoloogideks ehk kivististe uurijateks. Kivistunud loomi aga võid kutsuda kodalasteks."

"Kas siin mõnda saurust ka on?" oli poiss põnevil.

"Saurused ei mahu meie kaevukivisse," naeris vanaisa. "Kaevukivi läheks lõhki."

Varsti taris Mahu Barbara kättpidi oma loomaaeda vaatama. Tüdruk kükitas kaevukivile, vedas sõrmega piki halle kivistisi, krimpsutas nägu ja ütles nipsakalt: "Minu klaasist loomaaed on palju ilusam."

Mahu ei vaielnud vastu. Tüdrukud armastavad ikka ilusaid asju.

"Aga minu loomaaed on kõige-kõige vanem maamuna peal," sõandas ta ikkagi kuulutada.

Kui kord jälle Barbara pool oldi ja Mahu tahtis mängutuhinas klaaslooma pihku haarata, kiljatas tüdruk: "Ära võta, teed veel katki!"

"Minu kiviloomad ei lähe katki," nohises Mahu.

"Sinu kivistunud loomad on ammuilma välja surnud," nähvas Barbara.

"Sinu klaasist loomaaed on ka surnud!" – kiskus vägisi tüliks.

"Ei ole, minu oma on elus. Sina lihtsalt ei näe seda." Ja solvunud Barbara tõstis oma Tuli hobu vastu aknast paistvaid päikesekiiri. Ennäe imet – Tuli hobu lõi äkki üleni leegitsema. Vaat et kõrvetab veel näp-pusid. Tema purpurne lakk hakkas justkui tuules lehvima.

"Näed siis, ta ju elab!"

"Elab vist jah..." pidi Mahu häbelikult tunnistama. Ja Barbara ütles uhkelt:

"Kui mina suureks saan, hakkan klaasikunstnikuks. Siis võin ise klaasist selliseid imeilusaid loomi sulatada."

"Aga kui mina suureks saan, hakkan kaevukivi loomakesi uurima. Minust saab kivististe uurija. Siis võin sügavates koobastes ja kõrgetes mägedes ronida. Või merepõhja sukelduda."

Nii need poiss ja tüdruk endid eluks paika panid – üks klaasist loomaaia, teine kivististe kaudu. Kui sul on juhtumisi tuttav klaasikunstnikust tädi Barbara, siis küsi, kas ta mängis kord Mahu nimelise poisiga, kel kaevukivis terve kivistunud loomaaed. Kui sul on tuttav paleontoloog onu Mahu, siis küsi tingimata, kas ta mäletab Barbarat, kel oli klaasist loomaaed.

ANDRUS NORAK

RASVATIHANE

RASVATIHANE
EI LÄHE RASVA,
PALJU SUUREMAKS TA
KUNAGI EI KASVA.

TA ON IKKA VÄIKE
ARMAS TIHANE,
EI LÄHE ENDAST VÄLJA
EGA OLE VIHANE.

HÄDAGA SÖÖB
SEEMNEID, SAIA,
MIDA PANEN MÄNGUMAJJA.

LENDAB SIISKI,
OTSIB RASVA,
AGA TA EI
LÄHE RASVA.

EI OLE RASVANE,
ON LIHANE,
VÄIKE ARMAS
RASVATIHANE.

Illustreerinud KATRIN TAMMESSON

ANDRUS NORAK

PURUVANA

PURUVANAST SÜNNIB PURUNOOR,
SIIS, KUI PURUKS LÄHEB PURUKOOR.

JÄ SEALT VÄLJA TULEB, ENNÄE IMET,
PUTUKAS, KEL NIMEKS PÄEVILINE.

ENNE SEDA ON TA MAITSEV PALA,
KELLEGA SAAB PÜÜDA SUURE KALA.

ANDRUS NORAK

SOOTIHANE

SOOTIHANE EI LÄHE
OMADEGA SOHU,
TA ON PEHME NAGU
LAPSE PÖSELOHUD.

TÕSI KÜLL, ON TÕSI,
ET TA ELAB SOOS,
VÄGA HARVA SÖÖGIMAJAS
TEISTEGA SÖÖB KOOS.

ANDRUS NORAK

KÄNGURU

KÄNGURUL ON KUKKUR, MINUL KA,
TEMA KUKRUST VÄLJA VAATAB POJA PEA.

SINNA HÜPPAB POEG KUI VARITSEMAS OHT,
MUL ON KUKKUR TÜHI – SEAL ON RAHA KOHT.

KÄNGURUL ON KUKRUS POJA JAOKS ÜKS NISA,
KUI MUL RAHA OTSAS – SIIS MA TÕSTAN KISA.

ANDRUS NORAK

SISALIK

LIIKE SUREB, AGA ON ÜKS VISA LIIK –
VÄIKE VÄLE RINGISEBIV SISALIK.

LISAKS, ÄRA ESMAPILGUST LASE ENNAST PETTA,
KA VASKUSS SISALIK ON ILMA JALGADETA.
VANAST TEDA USSIKUNINGAKS ON HÜÜTUD,
AGA MÜRKI TAL EI OLE – SELLES MÖTTES SÜÜTU.

KUI SUL AGA SAUN JA SAUNA TAGA TIIK ON,
VAHEST ELAB VESISISALIK SEAL – TRIITON.

SISALIK ON TEADAGI JU ELLUJÄÄMISMEISTER,
TAL ON EELIS, TÄIESTI MIS PUUDUB TEISTEL.
KUI SA SISALIKUL KINNI VÕTAD SABAST,
SIISKI RABELEB END SINU KÄEST TA VABAKS,
ISEGI KUI TARVIS SELLEKS MAHA JÄTTA SABA.
NÕNDA TÄHTIS ON TA MEELEST OLLA VABA.

OLGU PEALE, MA EI TAHA OLLA TARK JA ISALIK,
SPETSIALIST SU KOHTA, VÄIKE SISALIK.
JOOKSE PEALE, VÄNDERDA JA OLE VABA!
OH, ET SAAKSIN MA'GI JÄTTA MAHA OMA SABA!

PANE TÄHELE!

Eesti Riiklik Nukuteater kuulutab välja laste JOONISTUSVÕISTLUSE etenduse "Vares Villem. Reis maailma otsa ja tagasi" põhjal.

Selleks, et saaksid tore pildi joonistada, pead sa loomulikult tulema vares Villemi lugu vaatama.

Ootame joonistusi lastelt, kel vanust 3 kuni 11 eluaastat!
Pilte võib teha igasuguses tehnikas.

Joonistuse taha märgi kindlasti oma **NIMI, VANUS, TELEFONI NUMBER ja ADDRESS!**
Joonistusi ootame kuni 27. novembrini!

Tööd saata adressil:
Eesti Riiklik Nukuteater
Lai t. 1, 10133 Tallinn
Märgusõna VARES VILLEM.

Töid hindab žürii koosseisus: Kalju Kivi – Nukuteatri peakunstnik, Rosita Raud – lavastuse "Vares Villem. Reis maailma otsa ja tagasi" kunstnik, Priit Rea – ajakirja TÄHEKE kunstnik, Leelo Tungal – ajakirja HEA LAPS peatoimetaja, Hilli Rand – lastekirjanik.

Auhinnad on välja pannud ajakirjad TÄHEKE ja HEA LAPS, A/S Leibur, Linnahalli Jäähall, reisibüroo Baltic Travel, TOP ujula, Eesti Riiklik Nukuteater.

Parimad tööd trükitakse ajakirjades HEA LAPS ja TÄHEKE.

Mis on Eritemplid?

Said sõbralt kirja. Uurid ümbrikule või kaardile kleebitud margilt postitemplit. Niisugused templid on tavaliselt ümmargused ja neil on postkontori asukoht ja kuupäev, millal kiri posti pandi. Ise võid välja arvutada, mitu päeva oli kiri teel.

On olemas aga ka teistsuguseid templeid. Neid on erineva kujuga, sisaldavad huvitavaid andmeid ja tihti täiendab seda joonis või pilt. Need templid on eritemplid. Milliste sündmuste puhul eritempleid kasutatakse?

Esiteks: välisriikide juhtide ja eriti tähtsate isikute visiidi korral Eestisse. Viimaste aastate jooksul on meie vabariiki külastanud Rootsi, Norra ja Taani kuningapaarid, paavst Johannes Paulus II ja paljud teised kuulsad inimesed. Ja iga kord oli siis kasutusel sellele sündmusele pühendatud eritempel.

Teiseks: mitmesuguste suurte pidustuste puhul nagu spordivõistlused ja üldlaulupidu. Kolmandaks: tähtpäevade või juubelite puhul. Eritempel oli näiteks ka 1997.a. Põlvas korraldatud metsanädala puhul. Sellel templil on laste lemmikloom orav.

Eritempliks on ka nn esimese päeva tempel. Seda kasutatakse uue margi ilmumise päeval kindlas postkontoris. Ka see tempel on tihti erilise kujuga ja täiendab marki.

Paljud inimesed korjavad lisaks postmarkidele ka eritempleid. Need on ilusad, huvitavad ja jutustavad põnevatest sündmustest ja tähtsatest inimestest. Nüüd uuri sellele jutule lisatud eritempleid. Arvan, et igaüks leiab enda jaoks midagi huvitavat.

OSIP BENENSON

Sukk ja Saabas

VOLDEMAR MILLER

Sukk pahandas saapaga:

"Mis sa mind surud ja siin pimedas hoiad!"
"Ei suru ma midagi, ma ju kaitsen sind," ütles saabas.

"Mis kaitsja sina oled! Vangikong, piinakamber oled sa," pahandas sukk edasi.

Ei usu, et see juhtus suka pahandamisest ja nurisemisest, aga saapasse tuli auk. Algul väike, aga nii suur siiski, et sukk sai välja piiluda. Nägi küll ainult pisut valgust, aga hõiskas ometi:

"Pääsen siit kambrist, lähen näen maailma!"

Varvas aitas kaasa ja auk läks suuremaks.

Sukk oli nüüd ülbelt uhke, ütles:

"Murran, murran su seina!"

Siis aga hakkas sadama. Sukk sai märjaks ja tal hakkas külm. Ning juba ta pahandas jälle:

"Miks sa mind ei kaitse? Miks sa lased märja mu kallale?!"

Märjaks saamine ei meeldinud ka saapale.

Ta manitses poissi:

"Mine, mine nüüd koju. Su jalad on märjad, nõnda sa külmetad."

Kodus võttis poiss saapad ja sukad jalast.

Ema vaatas sukka ja ütles pahaselt:

"Oi, kui märg ja porine see on! Katki ka. Sellest ei saagi enam asja." Viskas suka prügikasti, vaatas siis aga selle paarilist. Nägi, et see oli puhas, kuiv ja terve ning arvas:

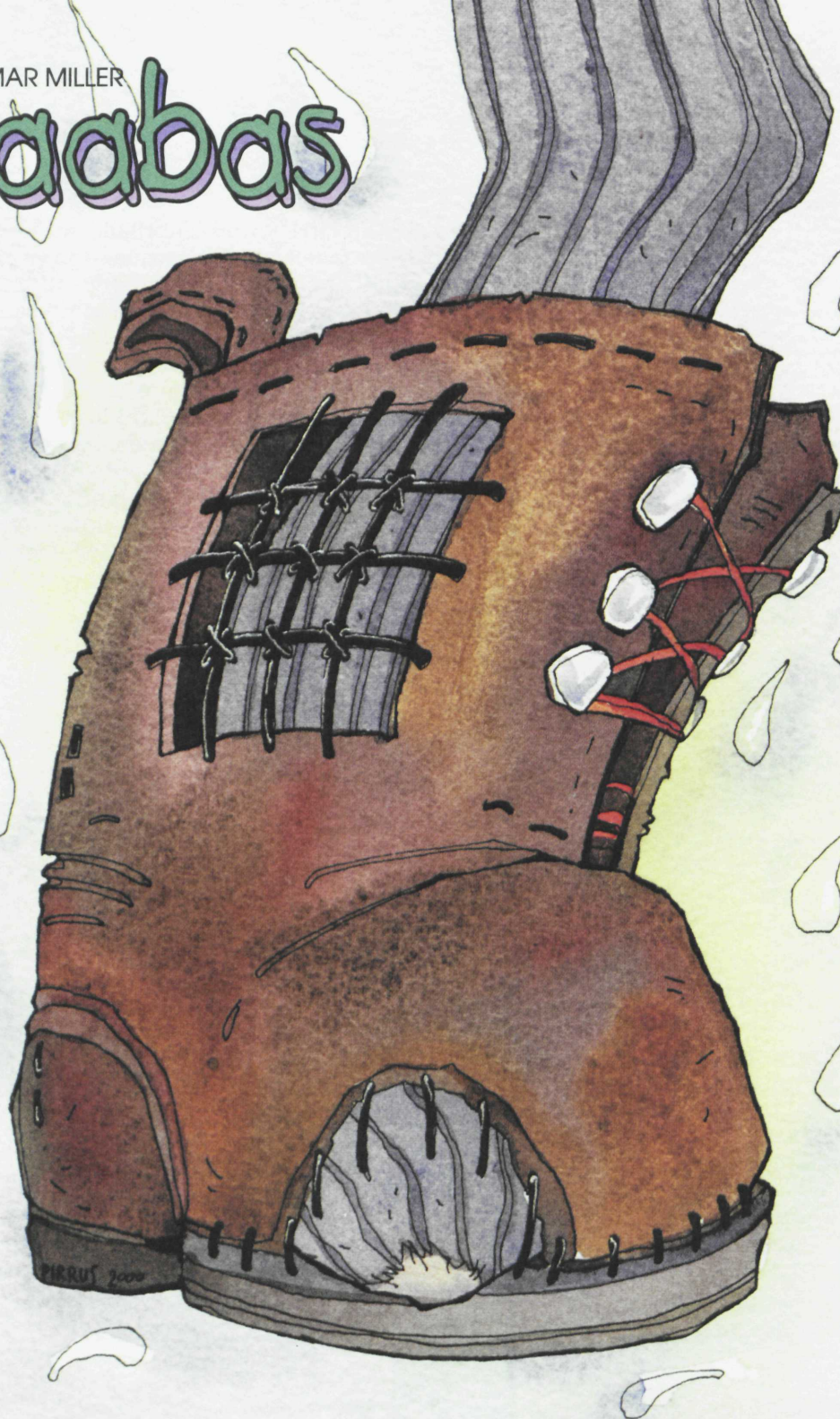
"Ehk saab neist siiski veel asja."

Kuiv sukk ütles nüüd:

"Näed, mis sa oma jonnakuse ja virisemisega tegid. Pidid peaaegu meid mõlemaid prügikasti saatma."

Märg sukk uhkustas aga endiselt:

"Ei teinud ma midagi paha. Vastupidi. Näed, kuidas me nüüd puhtaks saame!"

Maris Altmann 10 a
Soovin saada kirjasõpru. Vastan kõigile. Mulle meeldib tantsida, laulda. Meeldib muusika. Kogun klepse ja marke.
Address: 90 102
Läänemaa, Metsküla.

Rachel Branten 10 a
Sooviksin leida kirjasõpru vanuses 10-12 a. Mulle meeldib laulda ja latinot tantsida. Mul on kaksikõde Eva. Mu lemmiklauljad on Britney Spears, Jessica Simpson ja Madonna.
Address: 13 513 Tallinn, Öismäe tee 134-7.

Ahto Kingla 13 a
Otsin kirjasõpra, 13 a poissi või tüdrukut.
Huvid: sport, laulmine ja ujumine.
Address: 64 507 Põlva mk., Räpina, Vaadimäe.

Ander Seli 11 a
Soovin kirjasõbraks 10-12 a poissi või tüdrukut.
Huvid: kalapüüdmine, sport.
Address: 63 304 Põlva, Piiri t. 10-9

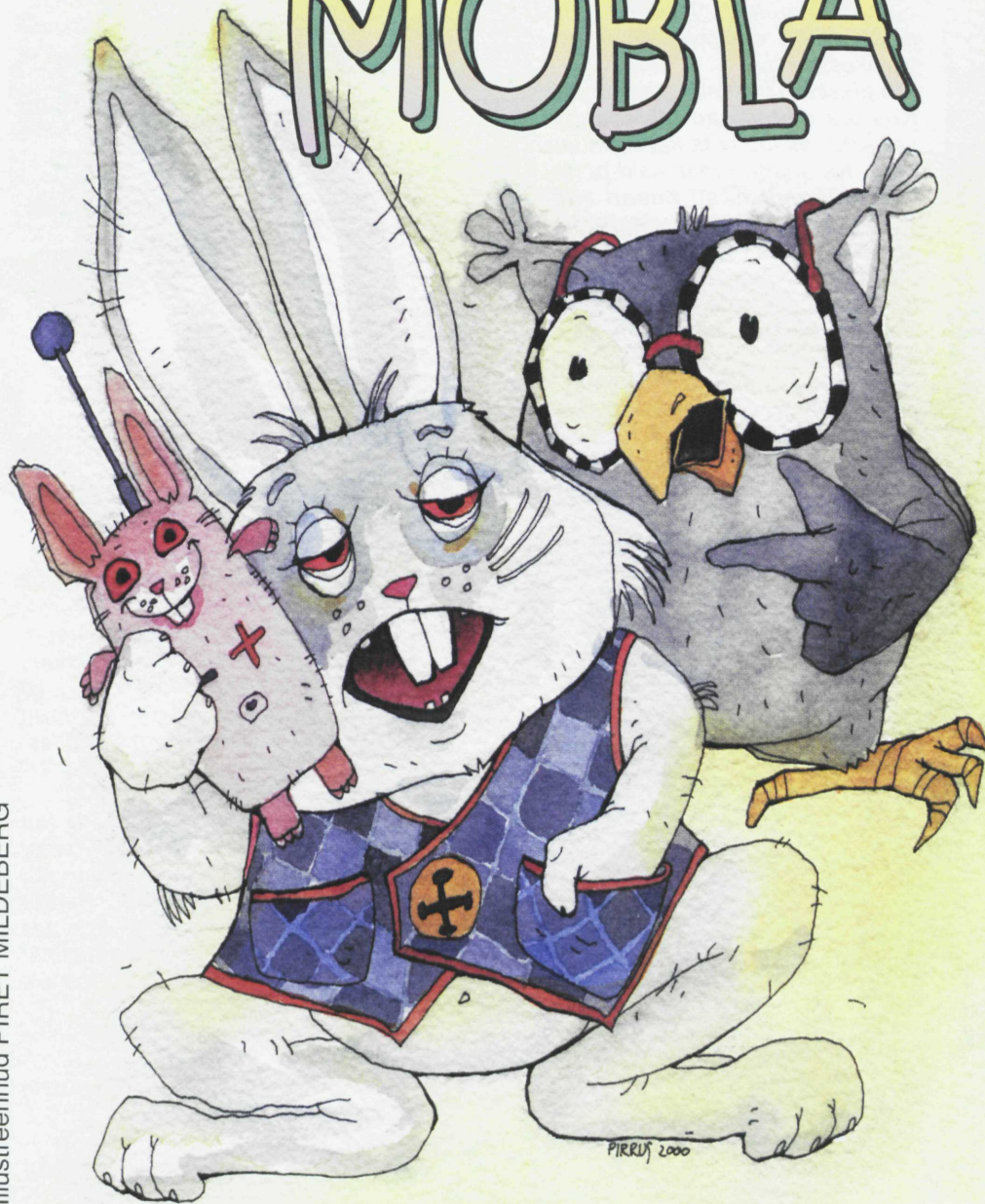
Stella Narusson
Otsin kirjasõpradeks 11-14 a tüdrukuid. Õpin klaverit ja joonistan. Mu lemmikbänd on Spice Girls. Kogun klepse ja kommi-pabereid. Vastan kõigile.
Address: 50110 Tartu, Variku 3.

Jänese poeg Jussi

JAAN RANNAP

MOBLA

Illustreerinud PIRET MILDEBERG

PIRUS 2000

Sent sendi servale, kroon krooni kõrvale, viimaks oli jänese poeg Jussil mobiiltelefoni raha koos. Öökull Ohhuu oli nende müüja ja maaletooja. Jänese poeg Juss lükkas sääred sirgu ja kihutas kohale.

"Kas on ikka head riistad?" uuris Juss.

"Paremaid ei olegi," kiitis öökull Ohhuu kaupa. "Võtavad puhmaste ja puujuurte alla. Soovi korral pilt ekraanile ja kiri mälusse."

"Kas trükitähtedega kiri ka?" uuris Juss. Kirjatähti ta veel ei tundnud.

"Igasugune," kinnitas Ohhuu. "Kes soovib, see proovib."

Jänese poeg Juss ei hakanud poes proovima. Kaup kotikesega vesti vahel, kappas ta kodukünkale.

Sips-sips-sips vajutas jänese poeg Juss nuppudele.

"Alluu?" kostis karbikesest.

Jänese poeg Jussi mokad venisid naerule. Näed siis, mobla töötas küll! Nüüd oli vaja midagi küsida.

"Mis sa teed?" küsis Juss.

"Midagist. Pöönan pöösa all."

Juss teadis pöösast. See oli jänese tüdruk Juuli tavaline pikutamiskoht. Pöösas oli siinsamas lähedal, sinna oleks jõudnud tosina hüppega, kuid milleks ise minna, kui mobla vesti vahel.

"Mis teised teevad?"

"Emps ja paps läksid orase põllule, poisid roidavad niisama ringi."

Jänese poeg Juss vajutas punasele nupukesele. Kõne lõpp. Nüüd tahtis ta proovida, kuidas maa-alla kuuldavus on.

Sips-sips-sips-sips, laskis Juss küünisel üle nupukeste tantsida. Seekord andis vastuse saamist oodata, aga siis see ikkagi tuli.

"Mäh...Mis asja?"

Öökull Ohhuu oli õigus. Võttis mobla maa alla küll.

"Mägra-Märt, Mägra-Märt, mudane on sinu särk!" itsitas jänese poeg Juss. Kust sa seda nalja saad, kui ise ei tee. Juss papsus naerda ja pidas juba uut plaani.

"HUNT HUUGU", toksis jänese poeg Jussi käpp ekraanile kutsungi. Käpp kippus värisema, ikkagi hirmus nimi.

"Kuulen..." kostis räme hääl. "Kesse räägib?"

"Arva ära..." piiksus Juss. "Kes räägib...kust räägib...kolm korda võid arvata?"

"Oot, oot..." urises hunt Huugu. "Aitab ühest korrast...vajutus sellele, vajutus tolele... eks sa vaata, kes ekraanile tuli! Jänese poeg Juss!"

"Ei ole mi-mi-mina," kokutas Juss. "Keegi teine räägib. Väljamaalt!"

"Sina, sina...Ja pole siin mingit väljamaad. Kas ma siis seda kõverat kaske ei tunne, mis su selja tagant paistab. Kõvera kase kungas! Kus mu saapad ja pussnuga! Juba tulen! Pagadii, zaajats!"

"Oohh! Uuhh!" pillas jänese poeg Juss oma mobiiltelefoni. Ta ei olnud viimastest sõnadest aru saanud, kuid head need ei tähendanud. Tuli kiiremas korras uus pesapaik valida. Ja moblat ta sinna ei võta. Jänese poeg Juss tundis, kuidas külm hirmuhigi üle keha levib. Kas jalakesed veel liiguvad? Liikusid. Jänese poeg Juss pani punuma.

VÕRU laste jututuba

SIGA JA KARU

Elasid kord seitsme mere ja seitsme künka taga kuri siga ja hea karu. Ükskord otsustasid nad kalale minna. Nad olid juba kolm päeva hommikust õhtuni järve ääres istunud. Karul oli iga päev vähemalt kümme kala kotis, aga seal ei ühtegi kala. Siga vihastas hirmsasti selle peale. Neljandal päeval näkkas seal kohe varahommikul. Ja oh imet, konksu otsas polnud mitte tavaline kala, vaid kuldkala. Seal oli sellest väga hea meel. Ta mõtles, et müüb kala maha, saab palju raha.

Kala hakkas paluma: "Kallis siga, palun lase mind vette tagasi. Ma täidan kolm su soovi selle eest."

Siga ei uskunud kala. Ta müüs kala maha ja sai palju raha.

Ka karu püüdis neljandal päeval erilise kala. See kala oli hõbedane ja väiksem kui sea oma. Ka karu mõtles, kui palju ta kala eest raha saaks. Ka see kala hakkas paluma, et karu ta tagasi vette laseks ja lubas täita kaks soovi.

Karul hakkas kalast kahju ja ta lasi selle vette tagasi.

Õhtul tuli siga karule külla ja rääkis, millise kala ta sai ja mis ta temaga tegi. Karul hakkas seda kuuldes kurb. Siga peaks selle eest karistada saama, mõtles karu.

Karule meeldis mesi. Ta soovis, et teda kutsutaks mesikäpaks. Teiseks soovis ta, et neid inimesi, kes teistele halba teevad, hakataks seaks söimama.

Ja näe, mõlemad soovid läksid täide!

Mart Schmeimann

MIKS KOERAD SIILE VIHKAVALD

Kunagi ammu elas koos oma peremehega üks koer. Koera nimi oli Mopsi. Koer sai ikka konti ja kuiva leiba. Koer oleks saanud parematki toitu, kui ta poleks olnud nii kohutavalt arg. Ükskord otsustas ta kuninga juurde minna.

Kuningas ütles: võta end kokku ja küsi koeratoitu. Mopsi sammus kodu poole, ise podises: koeratoitu, koeratoitu... Siil nägi ja otsustas, et ta teeb koeraga nalja. Hakkas podisema: vett ja leiba, vett ja leiba... Koeral läks oma jutt meelest ja ta hakkas siili järgi podisema. Nii tegi ta ka kodus. Mees siis andiski koerale vett ja leiba.

Sellest peale ei sallid koerad siile. Ja see on nii tänaseni.

Maarja Roon

HIIRE JA KASSI SÕPRUS

Elas kord hiir Hille, kellel ei olnud ühtegi sõpra. Ühel hommikul läks Hille jalutama. Ta nägi ühte kassi ja küsis, et mis on sinu nimi? Kass aga vastas, et tema nimi on Mimmi. Hille tahtis hirmsasti teada, kas Mimmil on sõpru. Selgus, et neil kummalgi pole sõpru. Mimmi soovitas hakata sõpradeks. Hille algul natuke kartis, aga lõpuks jäi siiski nõusse. Mimmil käskis Hillel selga istuda ja nad läksid Mimmil maja vaatama. Mimmil oli väga suur ja uhke kodu. Hiir tahtis hirmsasti Mimmil juurde elama jääda. Mimmil oli Hille otsusega nõus. Nii saigi üksik kass endale tõelise sõbra. Kui nad surnud ei ole, elavad nad rõõmsalt praegugi.

Leana Lõhmus

SAAPAD

Elasid kord kaks sooja talvesaabast. Nad olid just alles valmis saanud ja seisid kaupluse riulil. Nagu kaksikvennad ikka, olid nad ühesugused. Vahe oli ainult selles, et üks käis paremasse, teine vasakusse jalga.

Kauplusse tuli Kristo oma emaga. Kristole olid vanad talvesaadad väikseks jäänud ja ta kavatses uusi osta. Ka saapad märkasid poissi. Nad püüdsid hästi ilusad välja paista. Kristo ja ema ostsidki saapad ära.

Järgmisel hommikul natuke enne kaheksat jõudsid saapad koos Kristoga kooli garderoobi. Poiss pani saapad kappi ja kiirustas tundi. Veidi aja pärast ütles parema jala saabas vasaku jala saapale: "Mul on igav."

Koos mõtlesid nad, et tore oleks peitust mängida. Nad hüppasid põrandale. Teistest riulitest uudistas neid palju teisi saapaid. Kõik ühinesid peitusemänguga. Kui vasaku jala saabas oma kaaslast otsima hakkas, ei leidnud ta teda kusagilt.

Saabas muretses väga oma kaksikvenna pärast. Kuhu ta küll jäi?

Helises kell ja lapsed jooksid garderoobi.

Teised poisid olid juba minemas, kuid Kristo riulil oli ainult üks saabas. Kadunud saabas oli kõva hüppe-mees. Ta hüppas mänguhoos lambikupli peale, aga alla hüpata enam ei julgenud.

Lõpuks märkas Kristo sõber äraeksitud saabast. Nad tõid koristaja käest harja ja lükkasid saapa alla. Nüüd oli Kristol ja saabastel rõõmu palju. Koos läksid nad koju. Õhtul kodus arutasid saapad, et nad enam kunagi peitust ei mängi.

Martin Vodi

VANAEMA UUS ANUM

Elas kord kana, kes munes suure muna. Vanaema võttis pesast muna ja pani selle anumasse. Muna tahtis nii väga olla anuma kujuline. Ta hakkas rabelema, kukkus maha ja läks pooleks. Muna valgus põrandale laiali, kuid munakoored olid nii tugevad, et vanaema sai endale kaks uut anumad. Tal oli selle üle väga hea meel.

Allan Näeme

PAHUPIDI

Oli kord poiss, kes elas ühes üksikus külas. Ta nimi oli Pahupidi-Peeter. Oma nime oli ta auga ära teeninud, sest kõike, mida ta tegi, tegi ta pahupidi. Talle meeldis väga joonistada, kuid tagurpidi. Ükskord pani ta pirnipuu tagurpidi mulda, siis tuli ema ja ütles: "Sa rikkusid puu ära." Peeter vastu: "Nii on ilusam." Ema karjatas: "Ilusam?!" Siis jooksis Peeter isa juurde. Isa kündis parajasti põldu. Pahupidi Peeter küsis isalt traktoriga sõita. Isa tuli roolist ning lausus: "Ära sa kihuta!" Peeter pani tagurpidi käigu sisse ja sõitis. Isa küsis: "Miks sa teed kõike pahupidi?" Peeter ütles: "Nii on endale ja teistele huvitav."

Isa päris: "Kas sa ei võiks teha kõike õigetpidi?"

Peeter hakkas tagurpidi astuma ning hüüdis: "Ma ei kavatsengi!"

Liivo Juul

Rikas ÄMMU ja Vaene TRIINU

Veeri
vapralt

Illustreerinud KATRIN TAMMESSON

ELAS KORD PAPIORUS RIKAS ÄMBLIK ÄMMU. TA TEGELES PUUDE VÄLJA-RENTIMISEGA TEISTELE ÄMBLIKELE. ÄMBLIKUD EHITASID PUUDELE VÕRKE. ÜHED VÕRGUD OLID SAAGI PÜÜDMI-SEKS, TEISED KIIKUMISEKS JA MÄNGI-MISEKS.

TIGU TIKU VARUSTAS ÄMBLIKKE VÕRGUNIIDIGA, MIS OLII SIIDINE JA SÄDELEV.

SAJAJALGNE SAAJA OLII ÄMBLIKU NÕUNIK, KES AITAS ÕIGEID VALIKUID TEHA.

ÄMBLIKU NAABRIKS OLII VAENE, TÖÖKAS JA ILUS LEPATRIINU TRIINU.

TRIINU UNISTUSEKS OLII MINNA ÕPPIMA METSAÜLIKOOI. TA OLII NII

VAENE, ET EI SAANUD ÕPPIMA MINNA. SAAJA ANDIS ÄMMULE NÕU, KUIDAS TRIINU SAAKS ÕPPIMA MINNA.

TIKU VARUSTAS TRIINUT ÕPPEVAHENDITE JA SÖÖGIGA, ÄMBLIKUD KUDUSID TRII-NULE SIIDISE KIIGE, KUS SAAB MAGA-DA.

NII SAIGI TRIINU ÕPPIMA MINNA. ENNE ÕPPETÕO ALGUST KORRALDATI PAPIORUS SUUR PIDU. SÕIN JA JÕIN SEAL MINAGI, SUHU EI SAANUD MIDA-GI.

KUI NAD VEEL SURNUD POLE, ELAVAD NAD VEEL TÄNAPÄEVANIGI RÕÕMSALT KOOS.

ENNE ÕPPETÕO ALGUST KORRALDATI PAPIORUS SUUR PIDU. SÕIN JA JÕIN SEAL MINAGI, SUHU EI SAANUD MIDA-GI.

KUI NAD VEEL SURNUD POLE, ELAVAD NAD VEEL TÄNAPÄEVANIGI RÕÕMSALT KOOS.

KUI NAD VEEL SURNUD POLE, ELAVAD NAD VEEL TÄNAPÄEVANIGI RÕÕMSALT KOOS.

**ALAN UUSTAL
Olustvere Põhikooli III kl**

KOBRAS, TEISE NIMEGA PIIBER

Kauges minevikus elas see laia lapiksabaga loom kõikjal Eestimaa veekogudes. Maitsva liha ja hinnalise karusnaha tõttu kütiti teda aga ka kõikjal, ja eelmise sajandi alguseks ei olnud meile jäänud enam ühtegi kobrast.

Möödus veel pool sajandit. Aastal 1957 toodi Peipsi tagant mõned koprapaarid ja lasti lahti Aegviidu lähistel. Hiljem hakkas kopraid lisanuduma Kagu-Eesti veekogude kaudu ja nüüd on neid juba kõikjal. Kobras on isegi Hiiumaale ja Saaremaale ujunud.

Kobrase elupaiga reedavad kohe veekogu kallastel langetatud puud. Vägevate löikehammastega loomade toidulaua katavad pajud, kased ja haavad. Kuuse- ja männikoor koprale ei maitse, aga tema tegevuse läbi hukkub ka neid puid. Koprad nimelt ujutavad tamme ehitades metsi üle.

Eestis on kobrase arv juba ületamas 10 tuhande piiri. See tähendab üleasustust. Nüüd püütakse kobrase arvu kütimisega vähendada, kuid seni ei ole see õnnestunud.

NIKOLAI LAANETU tekst ja fotod

Raagremmelgas Peipsi kaldal, mille langetamine pooleli. Puutüve läbimõõt 48 cm.

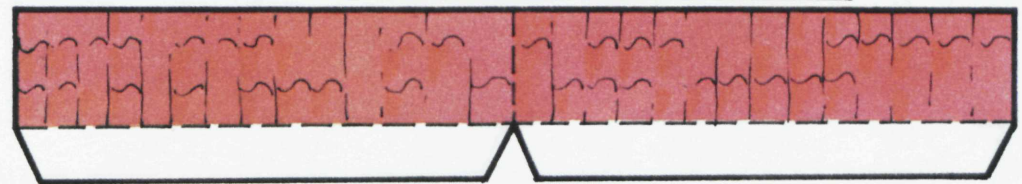
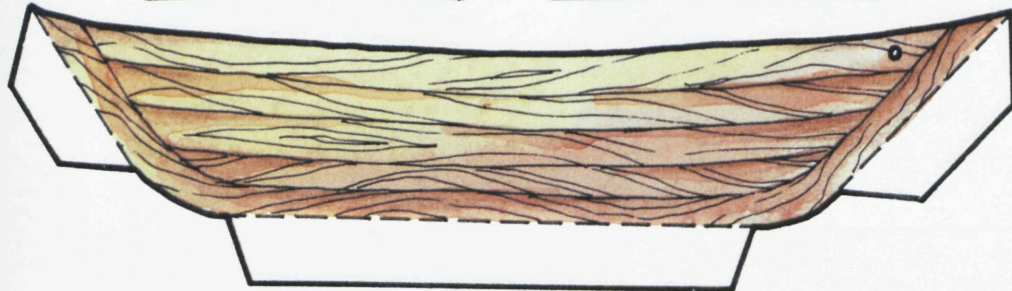
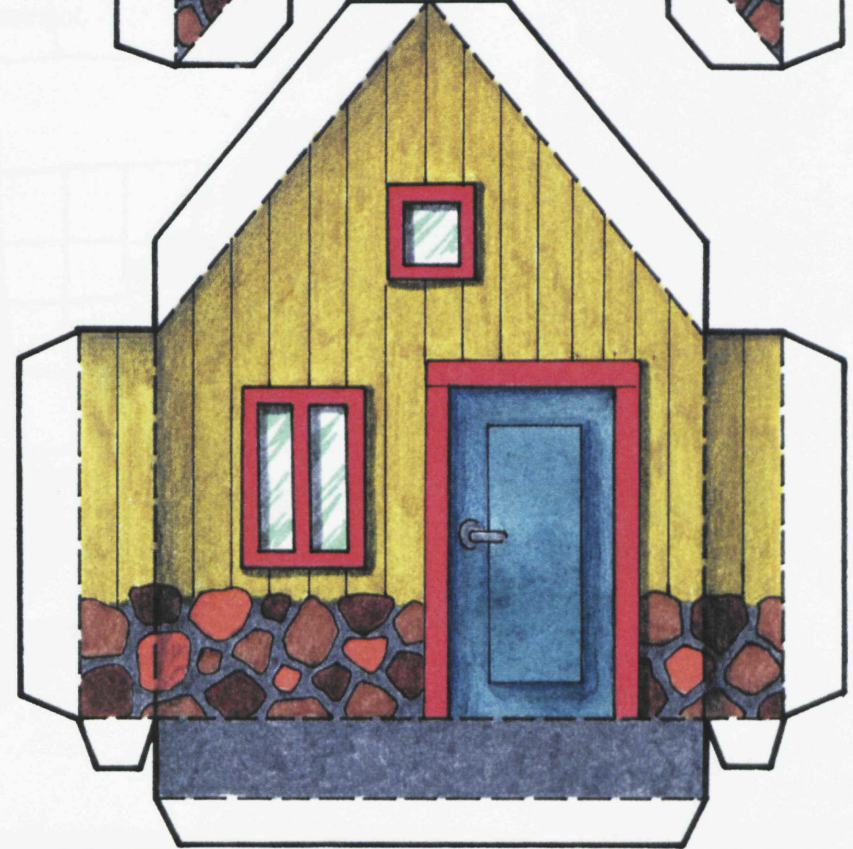
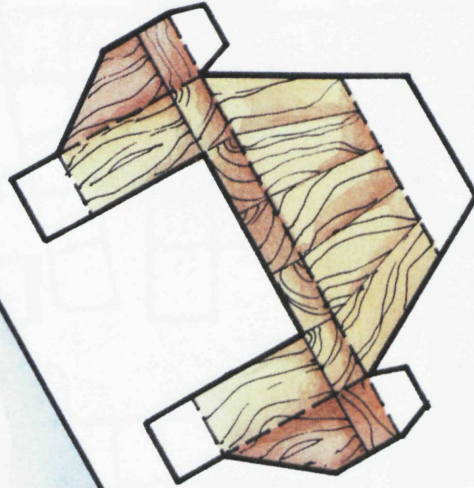
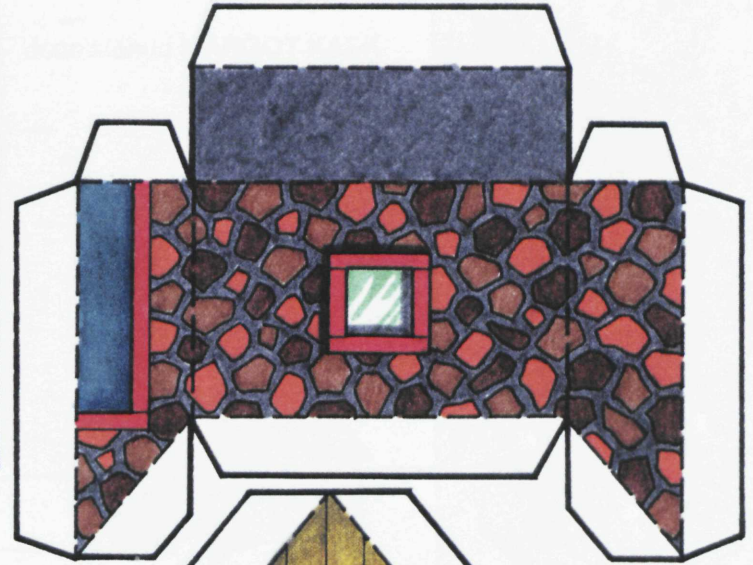
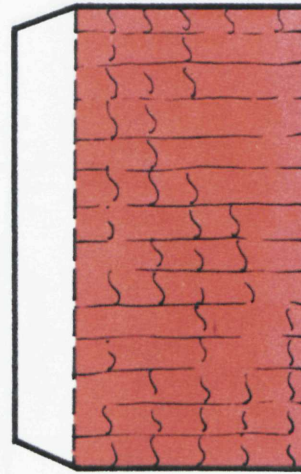
Kobrase kuhilpesa Saatse lähedal.

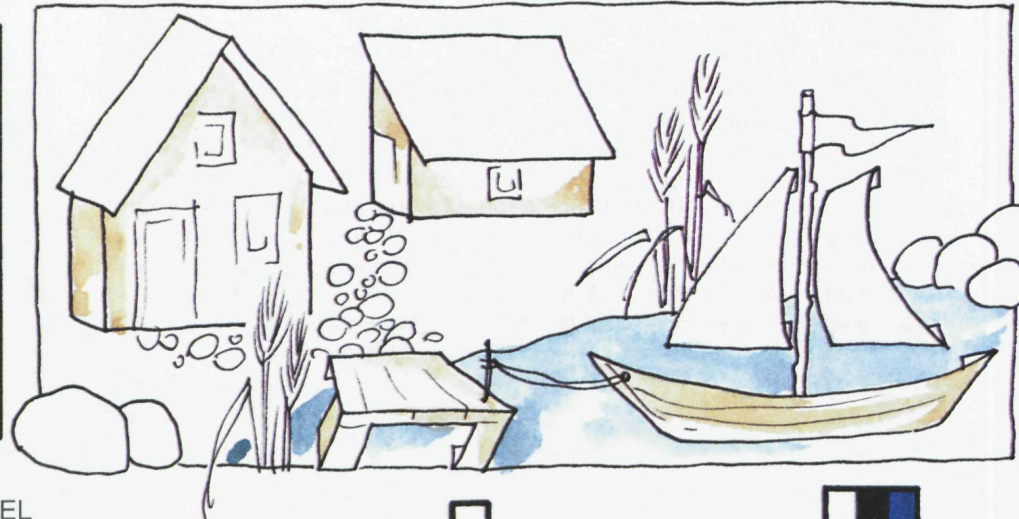
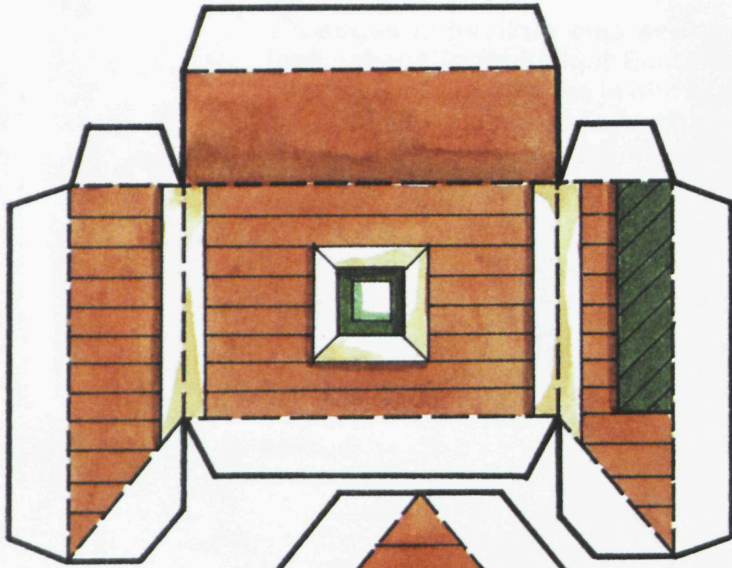
Siin ei ole inimene metsa langetanud. Kõik puha kobrase töö.

RUUMILINE PILT

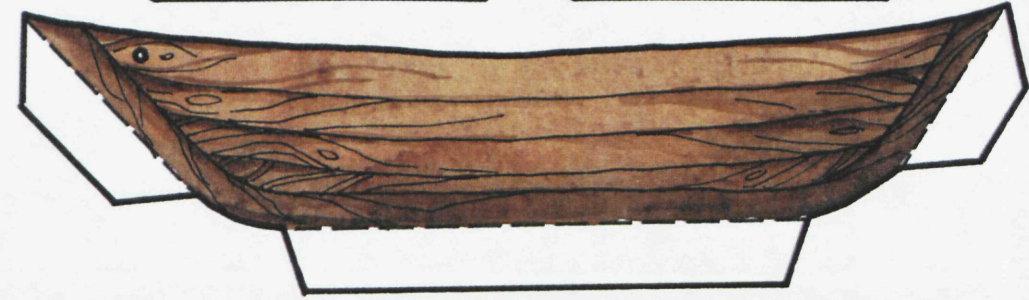
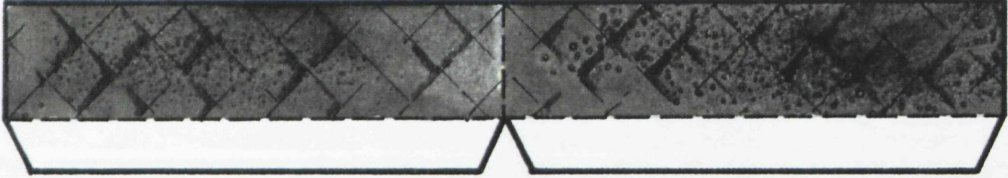
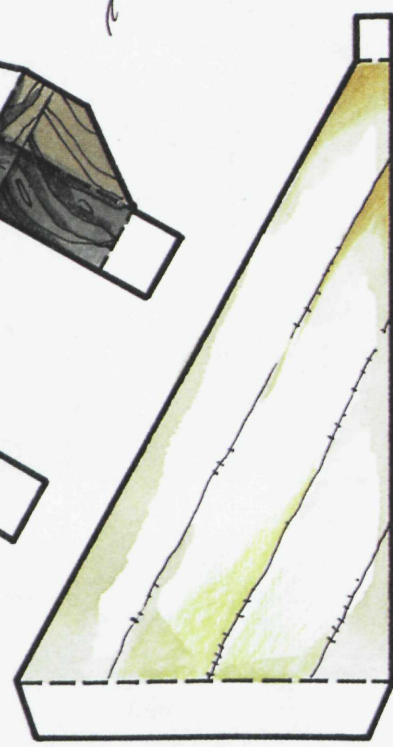
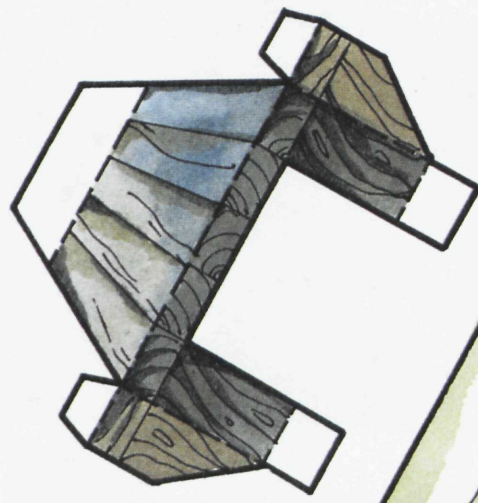
Lõika kujundid sobivalt poolt välja ja otsi pildi aluseks pool kom-
mikarbist või papitükk suurusega vähemalt 25x15 sentimeetrit. Värv
aluse üks nurk siniseks veekoguks või liimi sinna tükk sinakat pabe-
rit. Murra ja liimi majad kokku, kinnita peale katused ja liimi majad
aluse külge. Mere kaldale liimi paadisild, paat kinnita merele. Paadi
otsad liimi nii, et paadi ülaserv jääks kaardu pildipinnast eemale.
Samamoodi kaardu liimi purjed. Mastiks otsi puuoks, mille tippu liimi
lipp. Paadi võid lõnga ja tiku abil siduda paadisilla külge. Tore oleks,
kui sa leiaksid kivikesi ja kõrkjaid, et pilti täiendada. Neid ja ka oksast
masti saad kõige paremini kinnitada kummiliimi abil.

HELI VEIGEL

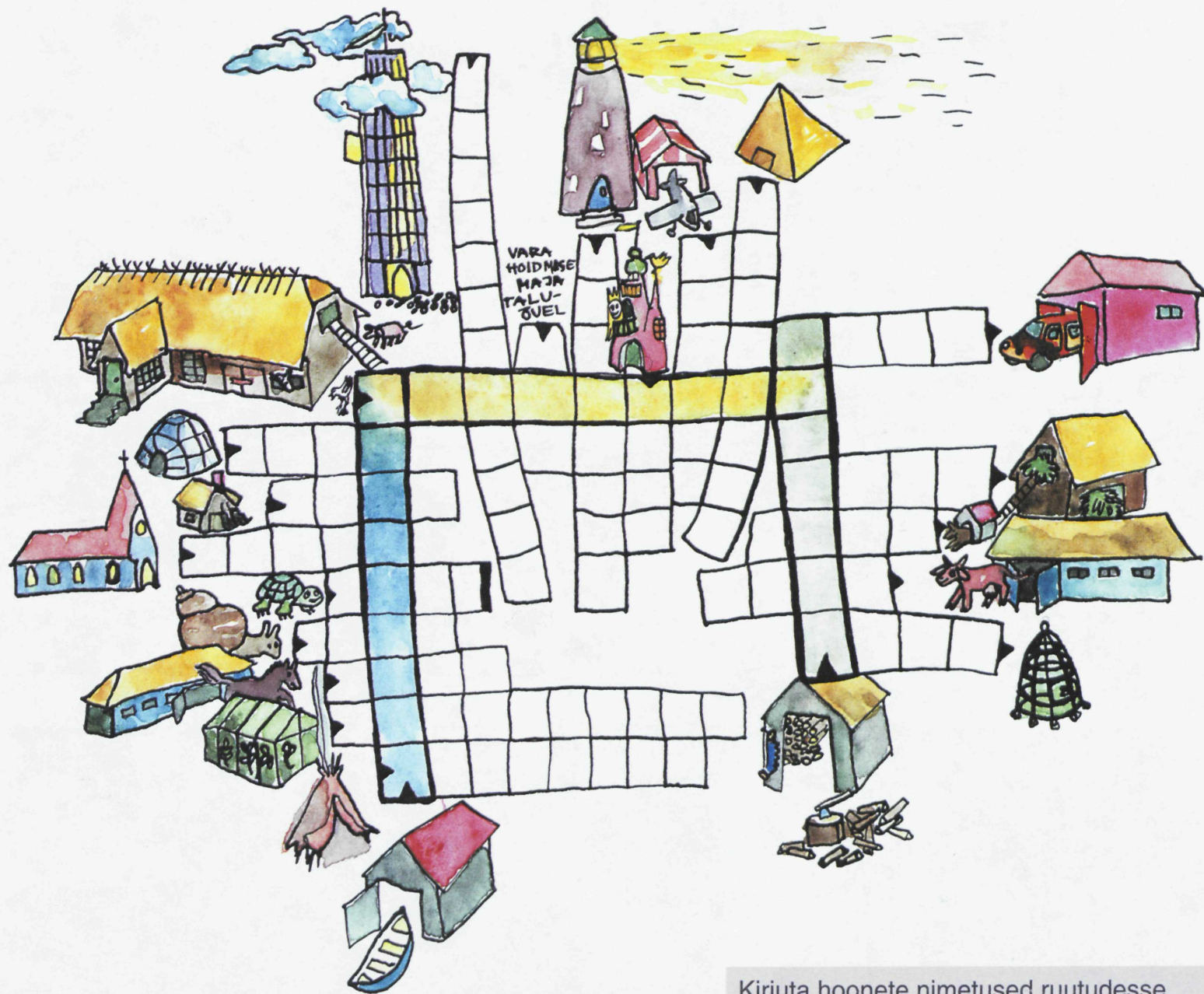

Joonistanud HELI VEIGEL

Joonistanud MARGOT KASK

Kirjuta hoonete nimetused ruutudesse.
Lahendussõnad leiad värvilistelt ruutudelt.

PERIODIKA AS

Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
Ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

**ESIKAANE
JOONISTAS
MARGOT
KASK**

LONTU ja MÖKU

Arig Mittal

